

Положення про учнівське самоврядування у загальноосвітніх навчальних закладах

Сучасні умови розвитку суверенної, демократичної, правової держави вимагають формування якісно нового громадянина, здатного включитися в демократичні процеси, його адаптації до вимог сьогодення з урахуванням світових стандартів та зразків, підготовки до самостійного життя та використання свого потенціалу в інтересах суспільства, держави. Важливою складовою у вирішенні цих проблем є учнівське самоврядування, яке створюється і діє в загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах на основі цього Положення.

Дане Положення регламентує діяльність учнівського самоврядування незалежно від типу навчального закладу та форми його власності.

1. Загальні положення

1.1. Учнівське самоврядування в загальноосвітньому навчальному закладі, як процес організації учнями життєдіяльності свого колективу, керується Конституцією України, Законами України "Про загальну середню освіту", "Про позашкільну освіту".

Учнівське самоврядування має варіативний характер; у залежності від контингенту і типу закладу самоврядування здійснюється на рівні як навчального закладу, так і класу, гуртка, групи та інших творчих об'єднань учнів (вихованців).

1.2. Учнівське самоврядування базується на демократичних засадах у поєднанні з національними та загальнолюдськими принципами і спрямоване на:

- формування і розвиток соціально активної особистості, виховання патріота суверенної України з глибоко усвідомленою громадянською позицією, почуттям національної самосвідомості;
- забезпечення і захист прав інтересів учнів (вихованців), підвищення у них інтересу до знань;
- розвиток здібностей обдарованих учнів (вихованців) відповідно до їх нахилів;
- пропаганду здорового способу життя;
- запобігання негативним проявам в учнівському середовищі;
- організацію дозвільно-розважальної діяльності;
- створення творчих дитячих та молодіжних об'єднань за інтересами.

1.3. У своїй діяльності органи учнівського самоврядування керуються чинним законодавством України, рішеннями органів управління освіти, у

підпорядкуванні яких перебуває навчальний заклад, Статутом навчального закладу та цим Положенням.

1.4. Учасниками учнівського самоврядування можуть бути всі учні (вихованці) навчального закладу, класу, гуртка, групи та інших творчих об'єднань.

2. Структура і організація роботи учнівського самоврядування

2.1. Початковий ступінь учнівського самоврядування загальноосвітнього навчального закладу здійснюється на рівні класу, гуртка, групи та інших творчих об'єднань, вищий - на рівні навчального закладу.

2.2. Вищим органом учнівського самоврядування є загальні збори (конференція), куди обираються представники від кожного класу (гуртка, групи, творчого об'єднання), де затверджується Положення про учнівське самоврядування навчального закладу, обирається виконавчий орган, визначається його структура і термін повноважень, заслуховується звіт. Загальні збори (конференція) проводяться не рідше одного разу на рік.

2.3. Виконавчий орган учнівського самоврядування в загальноосвітньому навчальному закладі обирається терміном на один рік шляхом голосування на загальних зборах або конференції учнів (вихованців).

Учнівське самоврядування може мати різноманітні форми: учнівський комітет, рада, сенат, парламент, старостат тощо.

2.4. Кількісний склад виконавчого органу учнівського самоврядування (учнівського комітету, ради, парламенту, сенату, старостату тощо) визначається пропорційно від кожного класу, гуртка, групи та іншого творчого об'єднання учнів (вихованців) в залежності від кількості класів та учнів у загальноосвітньому навчальному закладі, від кількості гуртків, груп та інших творчих об'єднань, але не менше 15 осіб.

2.5. Виконавчий орган учнівського самоврядування обирає голову, заступників, секретаря та створює підрозділи: навчальний (з питань дисципліни і порядку), культурно-масовий, інформаційний, правовий, туризму і спорту, трудовий, господарський, екологічний, прес-центр тощо та планує свою діяльність.

2.6. Кількість підрозділів (комісій, секторів та інших структур), їх назви, коло обов'язків та завдання визначає виконавчий орган учнівського самоврядування за погодженням з адміністрацією навчального закладу. Кожний підрозділ на першому організаційному засіданні обирає голову і заступника, планує свою роботу. Засідання підрозділів проводяться не рідше одного разу на місяць.

2.7. Перелік питань, що належить до компетенції виконавчого органу учнівського самоврядування та план роботи узгоджується з адміністрацією закладу.

2.8. Голова виконавчого органу учнівського самоврядування координує роботу підрозділів, проводить засідання активу, здійснює контроль за виконавчою дисципліною, є членом педагогічної ради навчального закладу та бере участь в її роботі, де обговорюються питання учнівського самоврядування, проблемні питання життя учнівського колективу та окремих учнів (вихованців). Звертається з відповідними пропозиціями до адміністрації навчального закладу, батьківського комітету та опікунської ради.

2.9. Заступник голови виконавчого органу учнівського самоврядування організовує діяльність підрозділів, ведення документації (план роботи, плани проведення заходів тощо), контролює виконання рішень та інформує про це членів учнівського самоврядування, у разі відсутності голови виконує його обов'язки.

2.10. Секретар виконавчого органу учнівського самоврядування веде протокол засідань.

Секретар має право:

- звертатися з пропозиціями до адміністрації навчального закладу та педагогічної ради;
- опротестувати у вищому органі учнівського самоврядування будь-які дії структурних підрозділів учнівського самоврядування, якщо вони обмежують його права, принижують його гідність або ускладнюють досягнення цілей підрозділу учнівського самоврядування;
- на користування навчально-виробничою, матеріально-технічною та спортивною базами з метою реалізації планів роботи органів учнівського самоврядування;
- на проведення масових заходів за погодженням та підтримкою адміністрації та педагогічного колективу навчального закладу. Виконавчий орган учнівського самоврядування розробляє права і обов'язки кожного підрозділу самоврядування і узгоджує їх з адміністрацією навчального закладу.

2.11 Члени органів учнівського самоврядування зобов'язані бездоганно виконувати вимоги до учасника навчально-виховного процесу, які передбачені Положенням про загальноосвітній навчальний заклад; бути учасниками у всіх добродійних справах, захищати честь свого закладу та інтереси його учнів.

2.12 Позбавлення членства в органах учнівського самоврядування допускається у випадках, якщо член виконавчого органу учнівського самоврядування:

- порушує правила внутрішнього розпорядку;
- не систематично виконує свої обов'язки;

- вибуває з навчального закладу.

2.13 У разі кількісної зміни в органах учнівського самоврядування учні (вихованці) повинні протягом десяти днів обрати іншого члена з того ж первинного осередку.

3. Педагогічний колектив і учнівське самоврядування

Педагогічний колектив, керівництво навчального закладу сприяють організації і вдосконаленню учнівського самоврядування, надають необхідну інформацію про організацію навчально-виховного процесу, співпрацюють у вирішенні всіх питань життя колективу, надають учнівському активу всебічну допомогу.

3.1 Засідання виконавчого органу учнівського самоврядування проводиться не більше одного разу на місяць і вважається правомірним, якщо на засіданні присутні дві третини його членів.

3.2 На засідання виконавчого органу учнівського самоврядування можуть запрошуватись керівники первинних осередків, учні (за необхідністю), вчителі, представники адміністрації навчального закладу. батьки.

3.3 Гласність учнівського самоврядування забезпечується шляхом оперативного доведення інформації про прийняті рішення через керівників первинних осередків та висвітленням цих питань через засоби інформації навчального закладу (радіо, телебачення, пресу (стінівки), повідомлення на спеціальному стенді оголошень тощо).

4. Первинні осередки в учнівському самоврядуванні

4.1 Головною структурною одиницею учнівського самоврядування є первинний колектив: клас, гурток, група та інші творчі об'єднання. Самоврядування у первинних осередках має аналогічну структуру відповідно до структури виконавчого органу учнівського самоврядування навчального закладу.

4.2 Вищим органом учнівського самоврядування первинного осередку є збори (класу, гуртка, групи та іншого творчого об'єднання), на яких шляхом головування обирається голова, його заступник та відповідальні за окремі сфери діяльності.

4.3. Збори первинного осередку проводяться не менше одного разу на місяць. Після завершення різних видів роботи підбиваються підсумки, планується робота на майбутнє.

5. Права і обов'язки членів органів учнівського самоврядування

5.1. Члени органів учнівського самоврядування мають права та обов'язки, якими наділені учні (вихованці) загальноосвітніх та позашкільних

навчальних закладів, згідно з законодавством України та Статутом навчального закладу.

5.2. Члени учнівського самоврядування мають право:

- обирати і бути обраними до будь-якого органу учнівського самоврядування;
- звертатися до будь-якого органу учнівського самоврядування і отримувати відповідь по суті питань.

Правила учнівського самоврядування

- о Сміливіше внось пропозиції задля прийняття колективного рішення.
- о Не бійся, що вносиш ідеї прості, з банку ідей відберемо золоті.
- о Ідею іншого критикувати не маєш права, покритикуєш – не буде ідеї.
- о Думку викладай розважливо, якщо потрібно повтори.
- о Часу не марнуй, пропозиції внось коротко і ясно.
- о Чітко втямиш – краще зробиш.
- о Погодився легко не означає, що сприйняв глибоко.
- о Не думай, що ти в чомусь переважаєш друзів, і не смій задаватися.
- о Довіру треба розуміти так : все перевіряється ділом, турботою і дружбою.
- о Перш ніж прийняти рішення, навчись бездоганно його виконувати.
- о Усяке діло величає результат. Не соромно помиляться. Соромно не вміти і не бажати виправляться.
- о Зауваження приймаються, пропозиції виконуються.
- о Твори, фантазуй й сміливіше – шукай шляхів виконання рішень.
- о Не відкладай на завтра вирішення того питання, яке необхідно і можна вирішити сьогодні.
- о Прийняв рішення – виконуй! Доручив іншим – довіряй! Довіряючи – перевіряй! Перевіряючи – допомагай! Допомагаючи – не підміняй!

Завдання учнівського самоврядування

- Активізувати діяльність учнів з акцентацією уваги на проблемах школи
- Сприяти виявленню лідерів серед учнів, створити умови для реалізації їх організаторських здібностей
- Активізувати залучення учнів до життя школи, сприяти їх участі в управлінні навчальним закладом і вирішенні питань учнівського життя
- Виробити у представників учнівського самоврядування навички управління і комунікації
- Забезпечити участь у самоврядуванні та житті школи учнів всіх вікових категорій
- Через діяльність учнівського самоврядування сприяти формуванню у учнів активної громадянської і життєвої позиції, високої правової культури
- Сприяти збереженню і розвитку історичного досвіду самоврядування українського народу, використанню найкращих закордонних зразків
- Поширювати в школі принципи демократії, особистої свободи та відповідальності кожного учня